آشنایی با شاخص علم‌سنجی Scimago

توسط که است جهان سراسر در مختلف کشورها و علمی مجلات بندی‌رتبه یافته‌توسعه های‌شاخص از یکی SCimago پایگاه اطلاعاتی Scopus با استفاده از الگوریتم PageRank Google طراحی شده است، SCimago توسط گروه ویژه تحقیق و بررسی[1]، دانشگاه گرانادا ایجاد شد. این شاخص به تحلیل و ارزیابی حوزههای علمی می‌پردازد و مجلات را از سال ۱۹۹۶ به بعد در پایگاه اطلاعاتی Scopus در بر می‌گیرد. دسترسی SCimago به‌صورت رایگان است و مانند شاخص JCR مربوط به پایگاه اطلاعاتی ISI به‌صورت اشتراکی نیست و همه کاربران و سازمان‌ها می‌توانند از آن استفاده کنند. اطلاعات نشریات و کشورها را به‌صورت گراف و نمودار مصورسازی و از شاخص SJR، index H و چارک‌ها (Q4-Q1) و ... برای ارزیابی بهره می‌برد.

جستجوی نشریات

جستجوی نشریات به دو روش انجام می‌گیرد:۱-جستجو بر اساس ISSN 2-جستجو بر اساس عنوان، ناشر، کلیدواژه و عبارت.

تصویر ۱. جستجوی نشریات

رتبه‌بندی نشریات

رتبه‌بندی نشریات علمی به پنج شیوه مختلف انجام می‌شوند، که می‌توان هم به‌صورت کلی و هم جزئی رتبه‌بندی شوند. شامل:

۱- حوزه‌های موضوعی ۲- دسته‌بندی موضوعی ۳- کشورها و مناطق ۴- نوع نشریه ۵- سال

* همچنین با زدن تیک بر گزینه‌ای نشریات دسترسی آزاد (access open) فقط رتبه‌بندی نشریات دسترسی آزاد انجام می‌شود.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

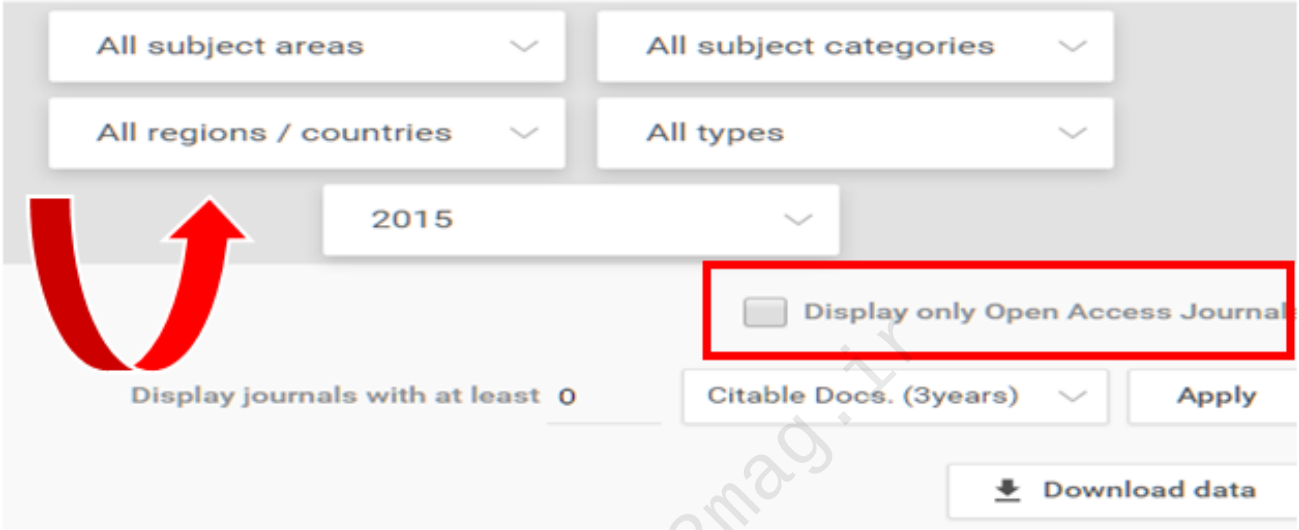

تصویر ۲. رتبه‌بندی نشریات

در رتبه‌بندی نشریات همه شاخص‌های مربوط به SCimago شامل SJR، چارک‌ها به ترتیب، index H، کل استنادات در هرسال و کل استنادات در سه سال و ... است. برای نمونه شاخص‌های نشریه جامعه شیمی ایران (Journal of the Iranian Chemical Society) در تصویر زیر داده شده است.

	Title	Type	SJR	H index	Total Docs. (2015)	Total Docs. (3years)	Total Refs.	Total Cites (3years)	Citable Docs. (3years)	Cites / Doc. (2years)	Ref. / Doc.
1	Journal of the Iranian Chemical Society	journal	0.288 Q3	32	248	450	10491	547	450	1.23	42.30

چهار چارک برای ارزیابی کیفیت پیش‌بینی شده است که در مثال نشریه ایرانی با چارک سوم در سطح کیفیت سوم قرار دارد.

و با انتخاب نشریه‌ای خاص تمام جزئیات شاخص‌های هر نشریه‌ای به‌صورت اعداد بیان می‌شوند، به‌صورت نمودار و گراف هم مصورسازی می‌شوند.

رتبه‌بندی کشورها و مناطق

رتبه‌بندی کشورها و مناطق در هر حوزه موضوعی را می‌توان به چهار روش شامل حوزه موضوعی، دسته‌بندی موضوعی، مناطق و کشورها و بر اساس سال محدود کرد:

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

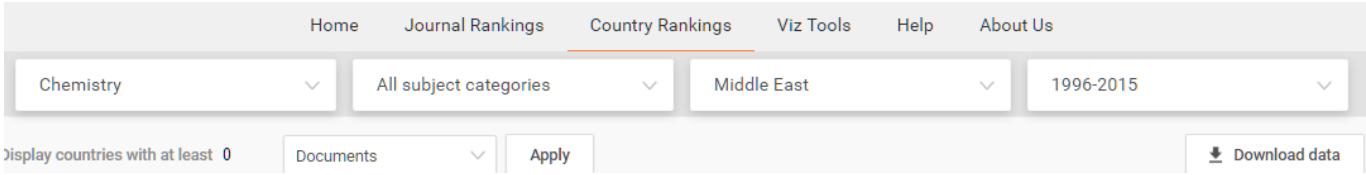

برای مثال می‌خواهیم بدانیم که کدام کشور در خاورمیانه در حوزه شیمی تجزیه در رده نخست، دوم و سوم قرارگرفته‌اند؛ که در نرم‌افزار imago SC می‌توان به این اطلاعات دست یافت. علاوه بر این رتبه‌بندی کشورها می‌توان در کشورها هم رتبه‌بندی موضوعی بر اساس تعداد اسناد، اسناد قابل استناد، استنادات، خود استنادی، استنادات قبل از اسناد و index H انجام داد که برای هریک نتایج متفاوتی را در بر می‌گیرد؛ و با انتخاب هر کشوری می‌توان به تمام اطلاعات از شاخص‌ها تا نمودار و گراف‌ها دسترسی پیدا کرد.

	Country	Documents	Citable documents	Citations	Self-Citations	Citations per Document	H index
1	Iran	6714	6552	93258	38902	13.89	93
2	Turkey	5575	5435	83510	24121	14.98	91
3	Egypt	4500	4458	49425	13381	10.98	65

تصویر ۳. رتبه‌بندی کشورها و مناطق

ابزار مصورسازی[۲]

قسمتی دیگر در نرم‌افزار imago SC برای مصورسازی بر سه شیوه است:۱- تجسم علم ۲- نمودار حباب موضوعی ۳- گزارش جهانی. نمودار تجسم علم برای تجسم اطلاعات در ساختار علم است. به‌عنوان رابط کاربری بین کاربران و پایگاه اطلاعاتی Scopus حاصل از داده‌های کتاب‌سنجی از مجلات و کشورها به مصورسازی می‌پردازد. این شکل از علم تصویری از اتصال حوزه‌های موضوعی مختلف نشریات را نمایش می‌دهد. برای نمونه مصورسازی نشریه شیمی تجزیه به شکل زیر است.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

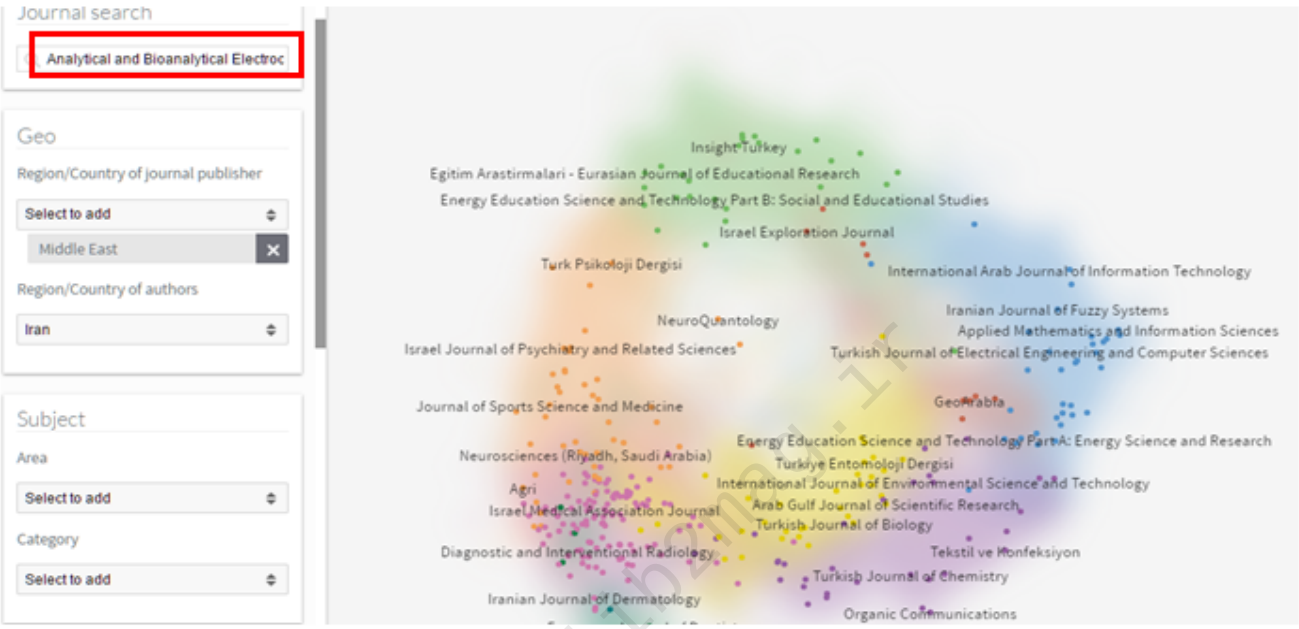

تصویر ۴. نمودار تجسم علم

در نمودار حبابی موضوعی با توجه به تنظیمات می‌توان نقشه علمی یک کشور در یک دوره دوساله بین سال‌های ۲۰۱۶-۱۹۹۹ به‌صورت حباب مصور نمود؛ و حجم نقشه علمی را با توجه به نشریات و یا حوزه علمی نمایش داد.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

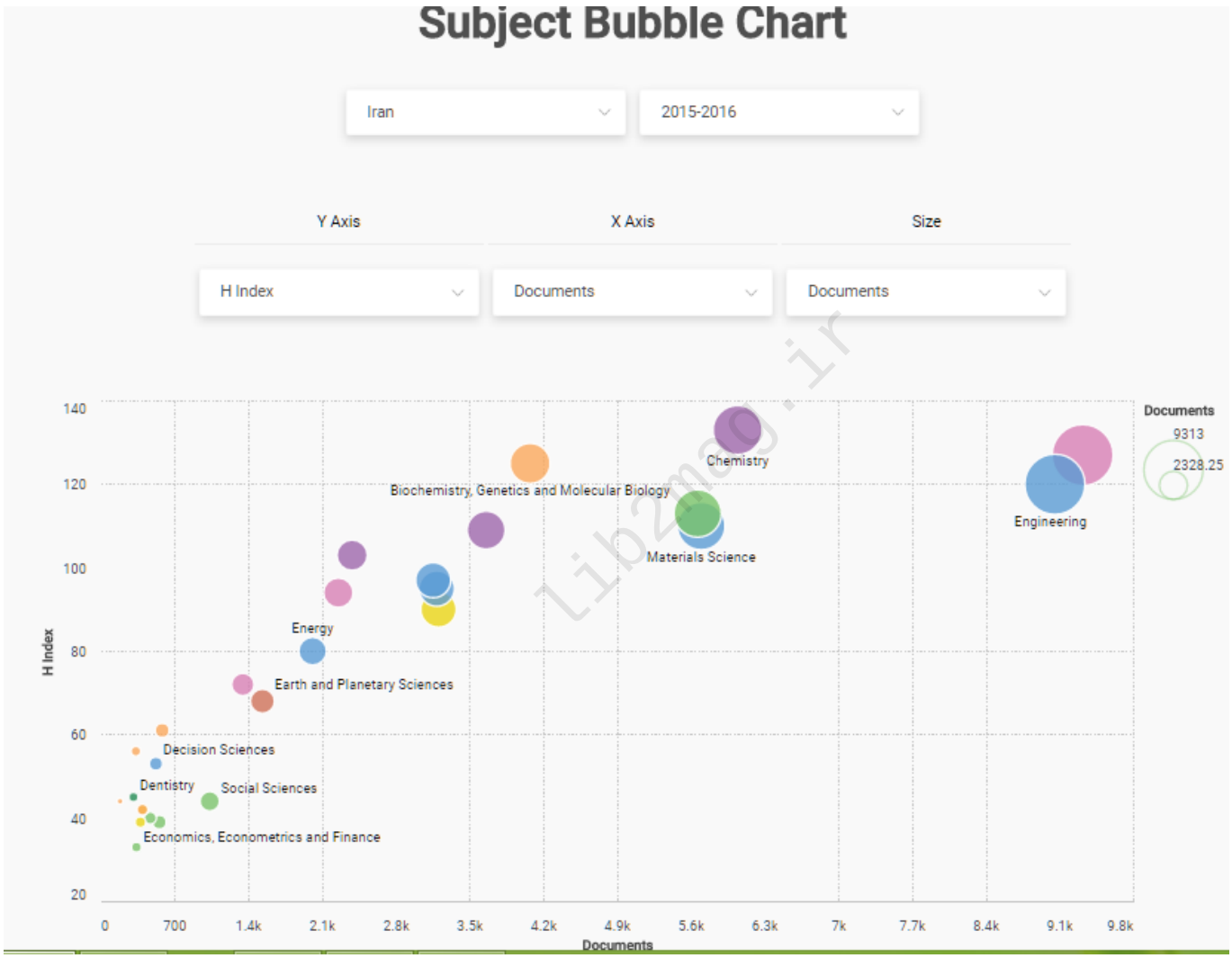

تصویر ۵. نمودار حبابی موضوعی

نمودار گزارش جهانی اطلاعاتی دقیق برای تجزیه‌وتحلیل جهان و هر یک از هشت مناطق بزرگ جغرافیایی، با استفاده از شاخص‌های متعدد علم‌سنجی و جداول و نمودار به دست می‌دهد؛ و با قرار دادن ماوس بر هر جای نمودار ارزش‌های بنیادین هر نقطه نمایان می‌شود.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

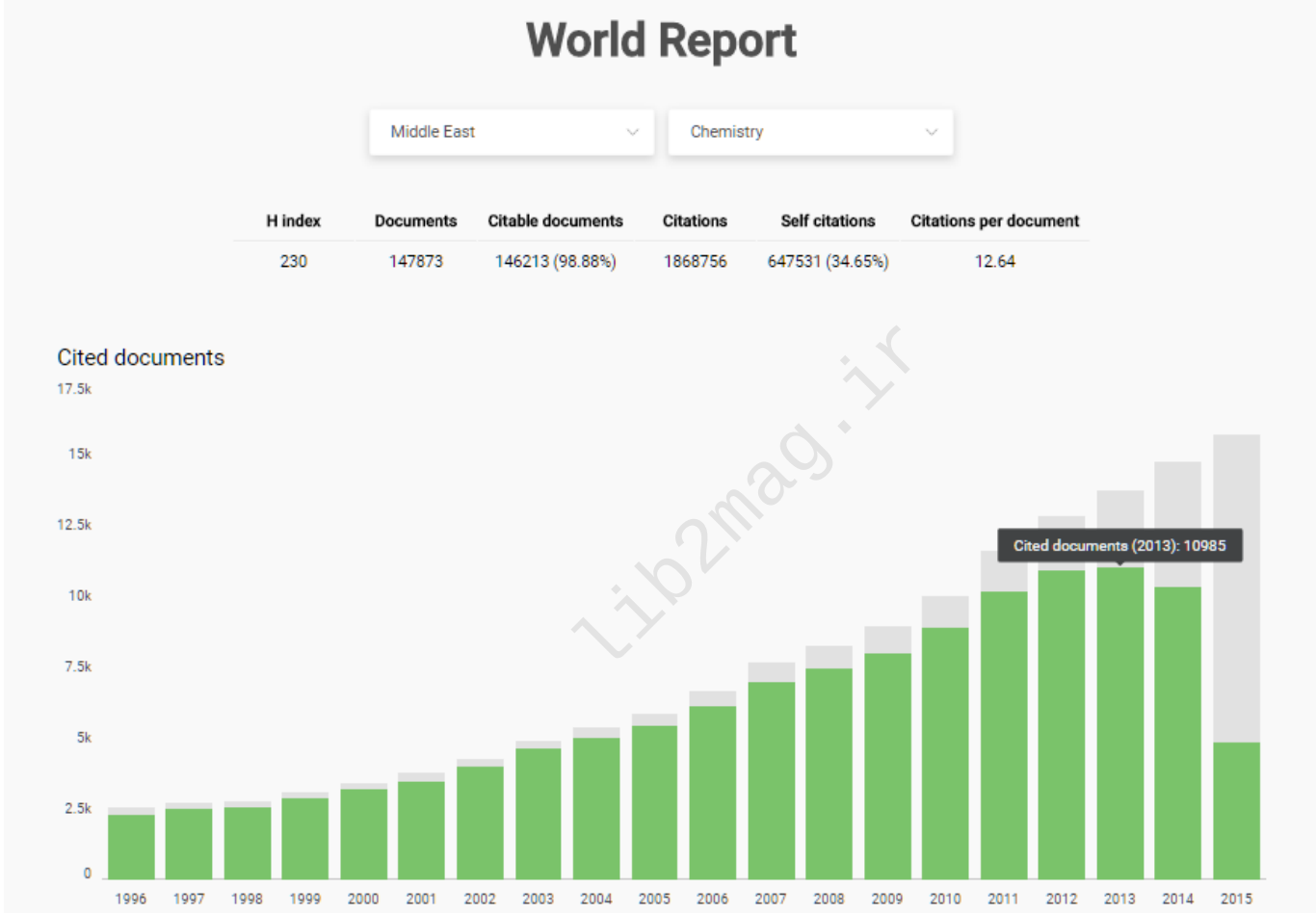

تصویر ۶. نمودار گزارش جهانی

پانویس:

(Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC[۱]

Visualization [۲]

منبع:

1. http://www.scimagojr.com
2. http://www.scimagojr.com/aboutus.php
3. http://www.scimagojr.com/help.php

نویسنده: محمد صالح محمدزاده

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

دانشجوی ارشد علم‌سنجی دانشگاه تهران

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	مجله ی کتابدار ۲.۰
عنوان مقاله:	آشنایی با شاخص علم‌سنجی Scimago
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: 2.0 i-Kitbdr)
دوره مجله(Vol):	۲
شماره مجله(Issue):	۵
سال(Year):	۱۳۹۵
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/7230

lib2mag.ir

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.